

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”

"Aprob"

Directorul Centrului de Excelență în
Educație Artistică „Ștefan Neaga”,

Dr. Perju Gheorghe

" 10 " octombrie 2017

Curriculum la disciplina

F.08.O.020 Literatura muzicală națională. Folclorul muzical

Specialitatea
21540 Dirijare Corală

Calificarea
265227 Dirijor

Chișinău, 2017

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autor:

Chiciuc Natalia, grad didactic II, profesor, Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”

Aprobat de:

Consiliul metodic-stiințific al Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”

Director

Gheorghe Perju

"10" octombrie 2017

Recenzenți:

1. **Ivancenco Valentina**, grad didactic superior, șef, Catedra de muzică, Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”
2. **Bunea Diana**, dr., conf. univ., Catedra de compoziție și muzicologie, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice
3. **Coman Diana**, lect. sup., Catedra de compoziție și muzicologie, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic
<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională	4
III. Competențele profesionale specifice disciplinei.....	5
IV. Administrarea disciplinei.....	5
V. Unitățile de învățare	6
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	8
VII. Studiu individual ghidat de profesor.....	8
VIII. Lucrările practice recomandate	10
IX. Sugestii metodologice	11
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	12
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	12
XII. Resursele didactice recomandate elevilor	13

I. Preliminarii

Statutul Curriculumului. Curriculumul disciplinar la *Literatura muzicală națională. Folclorul muzical II* este un document normativ elaborat în scopul pregătirii specialiștilor în domeniul de educație Artă, specialitatea *Dirijare Corală*, în instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar. Oferind continuitate sistematică curriculumului disciplinar la *Literatura muzicală națională. Folclorul muzical I*, curriculumul de față va asigura eficacitatea procesului de predare-învățare-evaluare a cursului *Literatura muzicală națională. Folclorul muzical II* și va permite cadrului didactic posibilitatea selectării unor strategii de organizare a demersului educațional corespunzătoare standardelor de specialitate și cerințelor pieței muncii.

Cursul de *Literatura muzicală națională. Folclorul muzical* este studiat în mod obligatoriu de către elevii specialității *Dirijare Corală*. Conform planului de învățământ în vigoare, disciplina face parte din componenta fundamentală și este programată pentru semestrele VII și VIII cu a câte 3, respectiv 4 credite de studii transferabile alocate. Tipul de evaluare finală pentru fiecare semestru în parte este examenul.

Obiectul de studiu al disciplinei *Literatura muzicală națională. Folclorul muzical II* este reprezentat de domeniul istoriei muzicii naționale și de cel al folclorului muzical.

Scopul studierii disciplinei *Literatura muzicală națională. Folclorul muzical* constă în formarea și pregătirea specialistului în *Dirijare Corală*. Urmărindu-se instruirea la nivelurile informativ-teoretic și, mai ales, la cel formativ-aplicativ, studierea cronologică și fenomenologică a istoriei naționale a muzicii și a folclorului muzical va conduce spre dezvoltarea unor competențe teoretice și practice utile ulterioarelor interese ale elevilor absolvenți dezvoltate în domeniu.

Funcțiile Curriculumului:

- act normativ al procesului de predare, învățare, evaluare și certificare în contextul unei pedagogii axate pe competențe;
- reper pentru proiectarea didactică și desfășurarea procesului educațional din perspectiva unei pedagogii axate pe competențe;
- competență de bază pentru elaborarea manualelor tipărite, manualelor electronice, ghidurilor metodologice, testelor de evaluare.

Beneficiarii Curriculumului:

- cadrele didactice din instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar care oferă programe de formare profesională la specialitatea *Dirijare Corală*;
- elevii care studiază la specialitatea *Dirijare Corală*;
- autorii de manuale și ghiduri metodologice;
- membrii comisiilor de identificare, evaluare și recunoaștere a rezultatelor învățării dobândite în contexte non-formale și informale.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Cunoașterea și aplicarea celor mai esențiale informații oferite în cadrul disciplinei *Literatura muzicală națională. Folclorul muzical II* sunt două procese absolut necesare viitorului specialist în *Dirijare Corală*. Prin intermediul acestora, elevul își va putea forma și dezvolta competențe profesionale specifice domeniului, va deprinde anumite practici și va evolua în preocupările sale față de profesia aleasă.

Plasate pe direcții paralele și în același timp complementare, *Literatura muzicală națională* și *Folclorul muzical* constituie două ramuri definitorii pentru cultura muzicală autohtonă. Încă din timpuri imemorabile, aceasta păstrează un arsenal artistic valoros, bogat și divers, ale cărui izvoare inițiale au fost și sunt alimentate permanent de vigoarea experiențelor culturale ce s-au suprapus treptat și au progresat necondiționat către o transpunere la nivel academic.

Este un adevăr astăzi larg recunoscut că la temelia muzicii autohtone se găsește melodia populară. Iar această realitate este valabilă pentru tot firul evoluției artei muzicale. Însuși marele George Enescu, un împătimit al folclorului din întregul areal românesc, afirma că „din ce în ce mai mult începem să devenim conștienți de tezaurul uriaș al folclorului”, precizând, totodată, că „aici este viitorul muzicii noastre”. Așadar, atât din perspectiva creatorului, cât și din cea a interpretului, înțelegerea operelor desprinse din filonul etnic presupune o cunoaștere adâncă a folclorului, a semnificației sale.

În acest context, cursul *Literatura muzicală națională. Folclor muzical II* dorește să fie un îndreptar și un stimulent pentru tânăra generație de elevi și pentru viitorii dirijori în cunoașterea, analizarea, învățarea și transmiterea tradiției muzical-folclorice, a respectului și atașamentului față de aceste valori, asigurându-se în același timp continuitatea și originalitatea artei muzicale cu caracter academic. De aceea, formarea și dezvoltarea competențelor profesionale se vor produce în baza desfășurării unor activități cu specific interpretativ, precum studiul individual și comparat, audiția tematică, analiza muzicală ș.a.

Valoarea formativă a cursului se relevă în măsura în care unitățile de învățare propuse oferă elevilor informațiile necesare atât extinderii culturii generale, cât și acumulării unor noi dimensiuni ale cunoștințelor profesionale. Astfel, provocarea pe care o va lansa cadrul didactic va incita elevii dirijori la cunoașterea istoriei muzicii naționale și a folclorului muzical atât la nivelul informativ-teoretic, cât, cât, mai ales, la cel formativ-aplicativ. Prin intermediul discursurilor cadrului didactic, însoțite de materiale didactice prezentate divers (cu aplicarea TIC), se va pune accentul pe descoperirea unor cauze și soluții asupra percepției unui șir de conținuturi (compozitori, interpreți, dirijori, creații, genuri, fenomene, arii de răspândire, specii, obiceiuri etc.). În aceste condiții, cursul va contribui în mod firesc la conturarea unor nume importante de dirijori care să studieze ulterior diferite fenomene folclorice direct sau indirect prin intermediul cercetării patrimoniului muzical academic.

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

- CS1. Recunoașterea muzicii naționale și a folclorului muzical ca fapt social total;
- CS2. Identificarea principalelor genuri ale muzicii academice și și specii ale folclorului ocazional și neocazional;
- CS3. Mănuirea terminologiei de specialitate și operarea cu elemente de limbaj specific.

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
VIII	120	30	60	30	Examen	4

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1. Folclorul ocazional	
UC1. Identificarea principalelor specii ale folclorului ocazional.	<p>1.1 Folclorul ocazional: trăsături specifice și diferențiale;</p> <p>1.2 Ciclul calendaristic. Repertoriul obiceiurilor de peste an: conținuturi și definiții;</p> <p>1.2.1 Obiceiurile de primăvară-vară: Lazărul, Paparuda, Caloianul, Drăgaica, Călușul, Cununa etc.;</p> <p>1.2.2 Obiceiurile de iarnă. Colinda: tipuri de colindă, tematică și clasificare. Cântecul de stea, Chiraleisa, Sorcova, Plugușorul, Jocurile cu măști zoomorfe etc.;</p> <p>1.3 Ciclul familial. Repertoriul vârstelor și al obiceiurilor vieții de familie: conținuturi și definiții;</p> <p>1.3.1 Repertoriul copiilor și pentru copii: tematică și clasificare. Cântecul de leagăn;</p> <p>1.3.2 Repertoriul nupțial. Etapele nunții. Producțiile muzicale, literare, coregrafice și dramatice sub paradigma sincretismului. Nunta: spectacolul nunții în vechime și astăzi. Cântecul miresei. Muzica instrumentală de nuntă;</p> <p>1.3.3 Repertoriul funebru: tematică și clasificare. Bocetul.</p>
2. Folclorul neocazional	
UC2. Identificarea principalelor specii ale folclorului neocazional.	<p>2.1 Folclorul neocazional. Trăsături specifice și diferențiale;</p> <p>2.2 Repertoriul păstoresc: semnale, cântece, dansuri;</p> <p>2.3 Cântecul epic. Balada: definiții, clasificări. Balada păstorească, de vitejie (istorică și de haiducie), fantastică și familială;</p> <p>2.4 Cântecul liric. Doina: definiții, clasificări. Doina vocală, instrumentală și vocal-instrumentală;</p> <p>2.5 Cântecul propriu-zis: tematici și clasificări. Interpretării;</p> <p>2.6 Muzica dansurilor populare. Criterii de clasificare.</p>
3. Folclorul orășenesc	
UC3. Recunoașterea muzicii naționale și a folclorului muzical ca fapt social total.	3.1 Folclorul orășenesc: cântecul de lume, romanța.
4. Organologia populară	
UC4. Mănuirea terminologiei de specialitate și operarea cu elemente de limbaj specific.	<p>4.1 Organologia populară. Grupuri de instrumente;</p> <p>4.2 Formații instrumentale;</p> <p>4.3 Fenomenul lăutăriei.</p>
5. Folclorul și fenomenul folclorismului	
UC5. Recunoașterea folclorului muzical ca fapt social total.	5.1 Folclorul și fenomenul folclorismului: aspecte diferențiale.
6. Perioada interbelică (1918-1940) în cultura muzicală națională	
UC6. Recunoașterea muzicii naționale ca fapt social total.	<p>6.1 Perioada interbelică (1918-1940) în cultura muzicală națională. Interpreți cu renume. Fondarea componisticii autohtone;</p> <p>6.2 Eugen Coca și Ștefan Neaga – clasicii muzicii naționale.</p>

Unități de competență	Unități de conținut
7. Perioada anilor '50-60 în cultura muzicală națională	
UC7. Recunoașterea muzicii naționale ca fapt social total; UC8. Identificarea principalelor genuri ale muzicii academice.	7.1 Perioada anilor '50-60 în cultura muzicală națională; 7.2 Leonid Gurov și Solomon Lobel. Creația simfonică ; 7.3 Alexie Stârcea. Muzica vocală și de operă; 7.4 Gheorghe Neaga. Muzica instrumentală de cameră și simfonică; 7.5 Portrete de creație: S.Zlatov, D.Fedov, V.Poleakov, D.Gherșfeld, S.Shapiro, V.Simonov ș.a.
8. Perioada anilor '70-90 în cultura muzicală națională	
UC9. Identificarea principalelor genuri ale muzicii academice.	8.1 Principalele direcții componistice în perioada anilor '70-90. Portrete de creație: Pavel Rivilis, Vladimir Rotaru, Pavel Rusu, Serafim Buzilă. Muzica simfonică și concertantă; 8.2 Vasile Zagorschi. Muzica de balet și vocal-simfonică; 8.3 Zlata Tkaci. Muzica pentru copii.
9. Influențe ale altor genuri și domenii muzicale	
UC10. Recunoașterea muzicii naționale ca fapt social total.	9.1 Influențe ale muzicii folclorice. Portrete de creație: Tudor Chiriac, Ion Macovei, Constantin Rusnac, Gheorghe Mustea; 9.2 Influențe ale muzicii bisericești. Portrete de creație: Teodor Zgureanu, Vladimir Ciolac; 9.3 Influența muzicii de estradă și de film. Portrete de creație: Eugen Doga, Anatol Chiriac, Marian Stârcea; 9.4 Influențe ale muzicii jazz. Portrete de creație: Oleg Negruța, Igor Iachimciuc; 9.5 Abordări electronice. Muzica de studio. Portrete de creație: Mihail Afanasiev, Oleg Palymski.
10. Tehnicile savante de compoziție muzicală	
UC11. Mânuirea terminologiei de specialitate și operarea cu elemente de limbaj specific.	10.1 Tehnicile savante de compoziție muzicală. Portrete de creație: Dmitrii Chițenco, Boris Dubosarschi, Vladimir Beleaev, Ghenadie Ciobanu.
11. Cultura muzicală autohtonă la hotarul secolelor XX-XXI	
UC12. Mânuirea terminologiei de specialitate și operarea cu elemente de limbaj specific.	11.1 Componistica autohtonă la hotarul secolelor XX-XXI. Portrete de creație: Vlad Burlea, Liviu Știrbu, Snejana Pîslari, Laurențiu Gondiu, etc.; 11.2 Festivalul <i>Zilele Muzicii Noi</i> .
12. Arta interpretativă vocală și instrumentală, muzicologia autohtonă	
UC13. Recunoașterea muzicii naționale ca fapt social total.	12.1 Dezvoltarea artei interpretative vocale și a celei instrumentale. Artiști interpreți și interpreți instrumentiști. Formații mici și mari. Ansambluri, coruri și orchestre. Dirijori; 12.2 Reprezentanți de vază ai muzicologiei autohtone..
13. Metodologia culegerii și descifrării de melodii folclorice	
UC14. Mânuirea terminologiei de specialitate și operarea cu elemente de limbaj specific.	13.1 Metodologia culegerii și descifrării folclorice: aspecte teoretice și practice.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul Individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Folclorul ocazional	20	5	10	5
2.	Folclorul neocazional	20	5	10	5
3.	Folclorul orășenesc	4	1	2	1
4.	Organologia populară	8	2	4	2
5.	Folclorul și fenomenul folclorismului	4	1	2	1
6.	Perioada interbelică (1918-1940) în cultura muzicală națională	4	1	2	1
7.	Perioada anilor '50-60 în cultura muzicală națională	16	4	8	4
8.	Perioada anilor '70-90 în cultura muzicală națională	8	2	4	2
9.	Influențe ale altor genuri și domenii muzicale	20	5	10	5
10.	Tehnicile savante de compoziție muzicală	4	1	2	1
11.	Cultura muzicală autohtonă la hotarul secolelor XX-XXI	4	1	2	1
12.	Arta interpretativă vocală și instrumentală, muzicologia autohtonă	4	1	2	1
13.	Metodologia culegerii și descifrării de melodii folclorice	4	1	2	1
	Total	120	30	60	30

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Folclorul ocazional			
1.2.1 Obiceiurile de primăvară-vară: Lazărul, Păparuda, Caloianul, Drăgaica, Călușul, Cununa etc. 1.2.2 Obiceiurile de iarnă. Colinda: tipuri de colindă, tematică și clasificare. Cântecele de stea, Chiraleisa, Sorcova, Plugușorul, Jocurile cu măști zoomorfe etc. 1.3.1 Repertoriul copiilor și pentru copii: tematică și clasificare. Cântecele de leagăn 1.3.2 Repertoriul nupțial. Etapele nunții. Producțiile muzicale, literare, coregrafice și dramatice sub paradigma sincretismului. Nunta: spectacolul nunții în vechime și astăzi. Cântecele miresei. Muzica instrumentală de	1.2.1 Eseu 1.2.2 Eseu 1.3.1 Eseu 1.3.2 Eseu 1.3.3 Eseu 1. Test de evaluare	1.2.1 Comunicare 1.2.2 Comunicare 1.3.1 Comunicare 1.3.2 Prezentare 1.3.3 Comunicare 1. Prezentarea testului	Săptămânile 1-5

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
nuntă 1.3.3 Repertoriul funebru: tematică și clasificare. Bocetul			
2. Folclorul neocașional			
2.3 Cântecul epic. Balada: definiții, clasificări. Balada păstorească, de vitejie (istorică și de haiducie), fantastică și familială 2.4 Cântecul liric. Doina: definiții, clasificări. Doina vocală, instrumentală și vocal-instrumentală 2.5 Cântecul propriu-zis: tematici și clasificări. Interpretări 2.6 Muzica dansurilor populare. Criterii de clasificare	2.3 Eseu 2.4 Eseu 2.5 Eseu 2.6 Eseu 2. Test de evaluare	2.3 Comunicare 2.4 Comunicare 2.5 Comunicare 2.6 Comunicare 2. Prezentarea testului	Săptămânile 6-10
3. Folclorul orășenesc			
3.1 Folclorul orășenesc: cântecul de lume, romanța	3.1 Eseu	3.1 Comunicare	Săptămâna 11
4. Organologia populară			
4. Organologia populară	4. Referat	4. Prezentare	Săptămânile 12-13
5. Folclorul și fenomenul folclorismului			
5.1 Folclorul și fenomenul folclorismului: aspecte diferențiale	5.1 Studiu de caz	5.1 Prezentare	Săptămâna 14
6. Perioada interbelică (1918-1940) în cultura muzicală națională			
6.1 Perioada interbelică (1918-1940) în cultura muzicală națională. Interpreți cu renume. Fondarea componisticii autohtone 6.2 Eugen Coca și Ștefan Neaga – clasicii muzicii naționale	6.1 Eseu 6.2 Audiție tematică	6.1 Comunicare 6.2 Demonstrare	Săptămâna 1
7. Perioada anilor '50-60 în cultura muzicală națională			
7.1 Perioada anilor '50-60 în cultura muzicală națională 7.2 Leonid Gurov și Solomon Lobe. Creația simfonică 7.3 Alexie Stârcea. Muzica vocală și de operă 7.4 Gheorghe Neaga. Muzica instrumentală de cameră și simfonică	7.1 Eseu, Audiție tematică 7.2 Audiție tematică 7.3 Audiție tematică 7.4 Audiție tematică	7.1 Comunicare, Demonstrare 7.2 Demonstrare 7.3 Demonstrare 7.4 Demonstrare	Săptămânile 2-5
8. Perioada anilor '70-90 în cultura muzicală națională			
8.1 Principalele direcții componistice în perioada anilor '70-90. Portrete de creație: Pavel Rivilis, Vladimir Rotaru, Pavel Rusu, Serafim Buzilă. Muzica simfonică și concertantă 8.2 Vasile Zagorschi. Muzica de balet și vocal-sinfonică 8.3 Zlata Tkaci. Muzica pentru copii	8.1 Referat, Audiție tematică 8.2 Audiție tematică 8.4 Audiție tematică 8. Test de evaluare	8.1 Prezentare, Demonstrare 8.2 Demonstrare 8.3 Demonstrare 8. Prezentarea testului	Săptămânile 6-7
9. Influențe ale altor genuri și domenii muzicale			
9.1 Influențe ale muzicii folclorice. Portrete de	9.1 Referat, Audiție	9.1 Prezentare,	Săptămânile

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
creație: Tudor Chiriac, Ion Macovei, Constantin Rusnac, Gheorghe Mustea 9.2 Influențe ale muzicii bisericești. Portrete de creație: Teodor Zgureanu, Vladimir Ciolac 9.3 Influența muzicii de estradă și de film. Portrete de creație: Eugen Doga, Anatol Chiriac, Marian Stârcea 9.4 Influențe ale muzicii jazz. Portrete de creație: Oleg Negruța, Igor Iachimciuc 9.5 Abordări electronice. Muzica de studio. Portrete de creație: Mihail Afanasiev, Oleg Palymski	tematică 9.2 Referat, Audiție tematică 9.3 Referat, Audiție tematică 9.4 Referat, Audiție tematică 9.5 Referat, Audiție tematică	Demonstrare 9.2 Prezentare, Demonstrare 9.3 Prezentare, Demonstrare 9.4 Prezentare, Demonstrare 9.5 Prezentare, Demonstrare	8-12
10. Tehnicile savante de compoziție muzicală			
10.1 Tehnicile savante de compoziție muzicală. Portrete de creație: Dmitrii Chițenco, Boris Dubosarschi, Vladimir Beleaev, Ghenadie Ciobanu	10.1 Referat, Audiție tematică	10.1 Prezentare, Demonstrare	Săptămâna 13
11. Cultura muzicală autohtonă la hotarul secolelor XX-XXI			
11.1 Componistică autohtonă la hotarul secolelor XX-XXI. Portrete de creație: Vlad Burlea, Liviu Știrbu, Snejana Pîslari, Laurențiu Gondiu, etc.	11.1 Referat, Audiție tematică	11.1 Prezentare, Demonstrare	Săptămâna 14
12. Arta interpretativă vocală și instrumentală, muzicologia autohtonă			
12.1 Dezvoltarea artei interpretative vocale și a celei instrumentale. Artiști interpreți și interpreți instrumentiști. Formații mici și mari. Ansambluri, coruri și orchestre. Dirijori	12.1 Eseu, Audiție tematică 12. Test de evaluare	12.1 Comunicare, Demonstrare 12. Prezentarea testului	Săptămâna 15
13. Metodologia culegerii și descifrării de melodii folclorice			
13.1 Metodologia culegerii și descifrării folclorice: aspecte teoretice și practice	13.1 Studiu de caz 13. Test de evaluare	13.1 Prezentare 13. Prezentarea testului	Săptămâna 15

VIII. Lucrările practice recomandate

Unități de învățare	Lucrări practice
1. Folclorul ocazional	1.2.1 Caracterizarea unui obicei de primăvară-vară (la alegere) 1.2.2 Caracterizarea unui obicei de iarnă (la alegere) 1.3.1 Cântecul de leagăn – aspecte de gen 1.3.2 Cântecul miresei / Muzica instrumentală de nuntă 1.3.3 Bocetul – aspecte de gen
2. Folclorul neocazional	2.3 Scurtă prezentare a unei balade aparținente uneia dintre categoriile studiate (la alegere) 2.4 Doină, doină, cântec dulce – eseu 2.5 Interpretării cântecelor noastre (unul la alegere) 2.6 Prezentarea comparativă a două dansuri populare (la alegere)
3. Folclorul orășenesc	3.2 Din istoricul genului de romanță
4. Organologia populară	4. Studiarea unui instrument, a unui interpret instrumentist sau lăutar, a unei formații (la alegere)
5. Folclorul și fenomenul folclorismului	5.1 Aprecierea asemănărilor și diferențelor de stil între două

	melodii (la alegere)
6. Perioada interbelică (1918-1940) în cultura muzicală națională	6.1 Direcțiile dezvoltării artei muzicale autohtone în anii interbelici
7. Perioada anilor '50-60 în cultura muzicală națională	7.1 Cultura muzicală națională în anii '50-60
8. Perioada anilor '70-90 în cultura muzicală națională	8.1 Schițe de portret (un compozitor la alegere)
9. Influențe ale altor genuri și domenii muzicale	9.1 Schițe de portret (un compozitor la alegere) 9.2 Schițe de portret (un compozitor la alegere) 9.3 Schițe de portret (un compozitor la alegere) 9.4 Schițe de portret (un compozitor la alegere) 9.5 Schițe de portret (un compozitor la alegere)
10. Tehnicile savante de compoziție muzicală	10.1 Schițe de portret (un compozitor la alegere)
11. Cultura muzicală autohtonă la hotarul secolelor XX-XXI	11.1 Schițe de portret (un compozitor la alegere)
12. Arta interpretativă vocală și instrumentală, muzicologia autohtonă	12.1 Schițe de portret ale reprezentanților artei interpretative vocale și a celei instrumentale (la alegere)
13. Metodologia culegerii și descifrării de melodii folclorice	13.1 Descifrarea unei melodii (la alegere)

IX. Sugestii metodologice

În contextul unui demers educațional centrat pe elev, procesul de formare a specialistului în *Dirijare Corală* necesită o organizare eficientă a procesului de instruire în baza competențelor profesionale specifice. Pentru aceasta, în ceea ce privește disciplina *Literatura muzicală națională. Folclorul muzical II*, se impun două condiții:

- Organizarea activităților în condiții optime pentru o bună colaborare dintre cadrul didactic și elev în baza unui set de procese, dar și a unor reguli și acțiuni prestabilite, care ar suporta întreținerea unui anumit raport între cele două părți;
- Selectarea adecvată a metodelor de instruire împărțite în:
 - ❖ *tradiționale* (prelegerea, demonstrația didactică, observația didactică, exercițiul didactic, dialogul, studiul de caz, problematizarea, modelarea didactică, brainstorming-ul, instruirea programată);
 - ❖ *specifice* (metoda euristică, metoda asemănării și contrastului, audiția problematizată, analiza muzicală (a limbajului muzical), metoda generalizării muzicale, metoda stimulării imaginației, metoda reinterpretării artistice a muzicii, sinectica, metoda dramaturgiei emoționale).

Se recomandă aplicarea unor metode interactive de predare-învățare (cum ar fi prezentarea unor materiale, discuția asupra acestora, comunicarea reciprocă etc.) atât în procesul de studiu prin contact direct, cât și în cel de studiu individual ghidat. Astfel, cunoștințele obținute prin contact direct vor fi consolidate în cadrul studiului individual ghidat prin realizarea unui șir de lucrări scrise (referate, eseuri, studii de caz etc.), exerciții de analiză, audiții tematice etc.

Variatatea metodelor de predare-învățare-evaluare constituie un suport considerabil în organizarea calitativă a întregului proces instructiv educativ. Acest fapt se argumentează prin selectarea metodelor potrivite și includerea coerentă a acestora în proiectarea didactică de lungă și scurtă durată, alături de competențele specifice disciplinei, conținuturi, activități de învățare, resurse, mijloace și tehnici de evaluare.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea rezultatelor obținute pe durata parcurgerii cursului *Literatura muzicală națională. Folclorul muzical II* trebuie să evidențieze randamentul învățării, nivelul și performanțele eforturilor depuse de toți factorii educaționali. În acest sens, evaluarea (diagnostică și formativă, curentă, periodică și finală, inițială, continuă și sumativă) va avea drept obiectiv realizarea standardelor educaționale vizate în cadrul unității de curs, în urma cărora vor putea fi constatați unii indici ai estimării eficienței studiului.

Procesul de evaluare va porni de la obiectivele de evaluare elaborate în baza competențelor profesionale specifice disciplinei. Pentru a acoperi aria de învățare indicată prin unitățile de curs, la elaborarea metodologiei evaluative se recomandă respectarea următorului raport de criterii:

- competențe culturale, muzicale, folclorice – 50%;
- competențe lingvistice, de exprimare printr-un vocabular specific muzical – 20%;
- competențe în vederea aplicării cunoștințelor din istoria muzicii naționale și din folclorul muzical – 30%.

Printre funcțiile evaluării se găsesc cele de apreciere a performanțelor obținute de elevi; de diagnosticare a deficiențelor de învățare a elevilor; de prognoză a viitoarelor performanțe ale elevilor; de feed-back continuu; de selecție a elevilor pentru participări diverse; de formare la elevi a imaginii de sine și a capacității de autoevaluare etc.

Poziția-cheie în desfășurarea evaluării este ocupată de feed-back. Acesta comportă un rol de reglator al procesului și oferă posibilitate cadrului didactic să analizeze erorile elevului, să-l ajute în lichidarea lacunelor și atingerea performanțelor așteptate. Pentru a eficientiza procesul de evaluare și pentru a obține un feed-back relevant și operativ, se recomandă utilizarea pe durata parcurgerii cursului a următoarelor tehnici și metode tradiționale:

- întrebările structurate oral (interogarea multiprocesuală) sau în scris;
- testul de evaluare;
- audiția muzicală / aprecierea fragmentelor muzicale la auz cu utilizarea TIC;
- studiul de caz;
- referatul / eseul;
- comentariul / descrierea / redarea;
- sinteza etc.

Forma finală de evaluare va fi examenul. Acesta va include probe scrise și orale. Un rol important îl va avea și evaluarea studiului individual ghidat. Nota finală acordată elevului va fi calculată din cea de examen (40%) și cea obținută în urma evaluării curente (60%).

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu

Pentru o desfășurare cât mai optimă a procesului de instruire sunt necesare următoarele:

- Sală de curs dotată cu mobilier școlar, computer conectat la o rețea de internet, proiector, ecran de proiectare;
- Instrument muzical (pian);
- Rechizite școlare (caiet pentru notițe, caiet de note, pix, creion, radieră etc.);
- Clavire, partituri, manuale de specialitate, reviste de specialitate, îndrumări metodice, ghiduri practice;
- Materiale ilustrative, fișiere audio-vizuale.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Surse bibliografice de bază:

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	<i>Arta muzicală din Republica Moldova: Istorie și modernitate</i> / V. Ghilaș, V. Chiseliță, V. Galaicu [et al.]. Academia de Științe a Republicii Moldova, Institutul Patrimoniul Cultural. Chișinău: Grafema Libris, 2009.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	2
2.	Bughici D. <i>Dicționar de genuri și forme muzicale</i> . București: Editura Muzicală, 1978.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	1
3.	Cosma O. L. <i>Hronicul muzicii românești</i> . București: Editura Muzicală, 1988.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	2
4.	Oprea G., Agapie L. <i>Folclor muzical românesc</i> . București: Editura Didactică și Pedagogică, 1983.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	3
5.	Pop-Miculi O. <i>Curs de folclor muzical</i> , vol. I, II. București: Editura Fundației „România de mâine”, 2007.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	1

Surse bibliografice complementare:

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	Barbu-lurașcu V. <i>Studiu de cultură tradițională românească. Privire analitică asupra zonelor etnofolclorice</i> . București: Editura Fundației „România de mâine”, 2008.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	1
2.	Benoist L. <i>Semne, simboluri și mituri</i> . București: Humanitas, 1995.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	1
3.	<i>Creația populară (Curs teoretic de folclor românesc din Basarabia, Transnistria și Bucovina)</i> . Chișinău: Știința, 1991.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	1
4.	Brăiloiu C. <i>Giusto-silabic</i> . În: Brăiloiu C. <i>Opere</i> . Vol. I. București: Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor din Republica Socialistă România, 1967, p. 173-234.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	1
5.	Buzilă S. <i>Enciclopedia interpreților din Moldova</i> , ed. a II-a. Chișinău: ARC, 1999.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	3
6.	Cantemir D. <i>Descrierea Moldovei</i> . Chișinău: Literatura artistică, 1982.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	4
7.	Catrina C. <i>Folclor muzical. Genuri și repertorii</i> . Brașov: Universitatea „Transilvania”, 1997.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	1
8.	Ceaicovschi-Mereșanu G. <i>Compozitori și muzicologi din Moldova</i> . Chișinău: Universitas, 1992.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	1
9.	Ceaicovschi-Mereșanu G. <i>Unele reflecții referitoare la geneza colindei la români și la alte popoare</i> . În: <i>Tradiții și inovații în muzica sec. XX</i> . Chișinău: Goblin, 1997, p. 127-130.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	1
10.	Chiseliță V. <i>Muzica instrumentală din nordul Bucovinei. Repertoriul de fluier</i> . Chișinău: Știința, 2002.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	1
11.	Chiseliță V. <i>Muzica tradițională de nuntă din Republica Moldova și modernitatea tranziției: dinamici, tendințe, factori (observații preliminare)</i> . În: <i>Anuarul Institutului de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”</i> . 2010, Tom	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	1

	21, Serie nouă, p. 70-83.		
12.	Chiseliță V. <i>Muzică tradițională, folclorică, neo-tradițională și populară: de la metaforă la metodă de cercetare a sistemului culturii populare sincretice contemporane din Republica Moldova</i> . În: <i>Arta: Seria Arte Audiovizuale</i> . 2014, Vol. XXIII, nr. 2, p. 22-28.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	1
13.	Chiseliță V. <i>Orchestra populară profesionistă ca obiect al studiului etnomuzicologic: muzica tradițională și societatea contemporană (abordare preliminară)</i> . În: <i>Arta: Seria Arte Audiovizuale</i> . 2015, Vol. XXIV, nr. 2, p. 21-26.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	1
14.	Chiseliță V. <i>Patrimoniul Cultural imaterial și modernitatea: muzica tradițională în tranziție</i> . În: <i>Akados: Revistă de Știință, Inovare, Cultură și Artă</i> , 2010, nr. 3(18), p. 112-116.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	1
15.	Chiseliță V. <i>Probleme de clasificare a muzicii de dans din Bucovina și Basarabia</i> . În: <i>Arta: Seria Arte Audiovizuale</i> . 2005, vol. XV, nr. 2, p. 68-81.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	1
16.	Chiseliță V. <i>Unele aspecte ale influențelor occidentale în muzica tradițională de joc din Basarabia și Bucovina</i> . În: <i>Arta: Seria Arte Audiovizuale</i> . 2004, vol. XIV, nr. 2, p. 61-71.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	1
17.	Comișel E. <i>Folclor muzical</i> . București: Editura Didactică și Pedagogică, 1967.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	1
18.	Cosma V. <i>Muzicienii din România – Lexicon</i> . 9 volume. București: Editura Muzicală.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	1
19.	Dănilă A. <i>Opera moldovenească: ediție enciclopedică</i> . Chișinău: Institutul de Studii Enciclopedice, 2013.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	1
20.	Dobre A. <i>Etnologie și folclor românesc</i> . București: Editura Fundației „România de mâine”, 2007.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	1
21.	Eliade M. <i>Istoria credințelor și ideilor religioase</i> . Vol. II. Chișinău: Universitas, 1992.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	1
22.	<i>Eugen Doga, compozitor, academician</i> . [coord. A. M. Plămădeală]. Chișinău: Știința, 2007.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	1
23.	Fedorencu V. <i>Modelul mioritic al lumii</i> . În: <i>Arta</i> . 2001, p. 141-146.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	1
24.	Florea E. <i>Folclorul în lumina culturii muzicale moderne</i> . În: <i>Tradiții și inovații în muzica sec. XX</i> . Chișinău: Goblin, 1997, p. 119-123.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	1
25.	Galaicu V. <i>Dimensiunea etnică a creației muzicale</i> . Chișinău: ARC, 1998.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	1
26.	Ghilaș V. <i>Dimitrie Cantemir în istoria culturii muzicale</i> . Chișinău: Etnograf, 2004.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	3
27.	Ghinoiu I. <i>Obiceiuri populare de peste an</i> . București: Editura Fundației Culturale Române, 1999.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	1
28.	Gorovei A. <i>Folclor și folcloristică</i> . Chișinău: Hyperion, 1990.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	1
29.	Hâncu A., Zelenciuc V. <i>Folclorul obiceiurilor de familie</i> . Chișinău: Știința, 1979.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	1
30.	Kernbach V. <i>Dicționar de mitologie generală</i> . București: Editura Științifică și Enciclopedică, 1989.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	1
31.	Medan V. <i>Folclorul copiilor</i> . Cluj-Napoca: CJICPMAM, 1980.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	1
32.	Mironenco E., Șeican V. <i>Gheorghe Mustea: profil muzical</i> . Chișinău: Cartea Moldovei, 2003.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	2
33.	Moraru E. <i>Clopoțe astrale: compozitorul și dirijorul Teodor Zgureanu</i> . Chișinău: Pontos, 2004.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	1
33.	Moraru M. <i>Dicționar de forme și genuri muzicale</i> . Chișinău: Pontos, 2004.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	5

	Chișinău: Epigraf, 1998.	„Ștefan Neaga”	
34.	Popa T. <i>Pavel Rivilis: picături din adevărul vieții</i> . Chișinău: Pontos, 2011.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	1
35.	Popescu M. <i>Muzicieni basarabeni afirmați în România</i> . București: Editura Muzicală, 2014.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	1
36.	Pop-Miculi O. <i>Folclor muzical și etnomuzicologie</i> . București: Editura Fundației „România de mâine”, 2011.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	1
37.	Remington A. E. <i>Muzica în Moldova medievală</i> . București: Editura Muzicală, 1985.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	1
38.	Rotaru P. <i>Istoricul utilizării instrumentelor aerofone în muzica arealului cultural românesc (de la origini până în 1940)</i> . În: <i>Arta</i> . 1998, p. 117-120.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	1
39.	Rusnac E. <i>Semnificația mitologică a ursului în teatrul folcloric românesc</i> . În: <i>Arta</i> , 2004, p. 144-147.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	1
40.	Rusnac E. <i>Ecouri mitologice în riturile funerare românești</i> . În: <i>Arta</i> . 2003, p. 171-170.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	1
41.	Stoianov C., Stoianov P. <i>Istoria muzicii românești</i> . București: Editura Fundației „România de mâine”, 2005.	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice	1
42.	Suhomlin-Ciobanu I. <i>Repertoriul general al creației muzicale din Republica Moldova: (ultimele două decenii ale secolului XX)</i> . Chișinău: Cartea Moldovei, 2006.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	8
43.	Suhomlin-Ciobanu I. <i>Tezaurul muzicii de tradiție bizantină din Republica Moldova</i> . Chișinău: Cartea Moldovei, 2007.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	1
44.	Tcaci E. <i>Înaintași ai muzicii românești: [Dimitrie Cantemir, Carol Miculi, Eusebie Mandicevschi]</i> . Chișinău: Hyperion, 1994.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	1
45.	Vasile V. <i>Constantin Brăiloiu și folclorul din Basarabia</i> . În: <i>Arta</i> . 1997, p. 66-68.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	1
46.	http://bsclupan.asm.md/src/userfiles/src/bibliografii/arta%20moldovei%20bibliografie%20vol_2.pdf	online	
47.	http://documents.tips/documents/teorii-folclor-romanesc-muzical.html	online	
48.	http://www.scribd.com/doc/206373895/Etnografie-Si-Folclor-Curs-Pentru-Invatamantul-La-Distanta#scribd	online	
49.	http://www.cimec.ro/pdf2/Muzica-CCPCT-Ghidul-iubitorilor-de-folclor-2011.pdf	online	
50.	http://alinsuceveanu.ro/traditii-si-obiceiuri-ale-zonelor-etnografice/	online	
51.	http://www.rasfoiesc.com/hobby/muzica/SISTEME-SONORE-SI-RITMICE-IN-F23.php	online	
52.	http://no14plusminus.ro/2011/04/25/obiceiuri-de-primavara/	online	